

STAV PRAVIDLA N+3 / N+2

SRPEN 2013

Ministerstvo pro místní rozvoj
Odbor řízení a koordinace NSRR
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

E-mail: nok@mmr.cz

Vydáno MMR-NOK 24. září 2013

STAV PRAVIDLA N+3 / N+2

Pravidlo n+3 / n+2 je považováno za **administrativní nástroj k zajištění plynulosti čerpání finančních prostředků** ze SF / FS. Podle tohoto pravidla musí být alokace podpory pro n-tý rok vyčerpána v následujících třech / dvou kalendářních letech. Pro alokace roku 2008, 2009 a 2010 platí pravidlo n+3. Na alokace roku 2011 a 2012 se vztahuje pravidlo n+2. Část rozpočtových závazků dosud otevřená k 31. prosinci 2015, tj. alokace roku 2013, se automaticky zruší, pokud k ní EK neobdrží přijatelnou žádost o platbu do 31. března 2017 (odst. 3 čl. 93 Obecného nařízení). Prostředky, které nejsou z příslušné alokace vyčerpány do konce daného roku, podléhají tzv. **automatickému zrušení závazku**. Znamená to, že alokace podpory na daný rok je snížena o nevyčerpané finanční prostředky, které jsou navraceny zpět do rozpočtu EU.¹

Parametry sledování

Plnění pravidla n+3 / n+2 je sledováno dle následujících kritérií:

- v EUR (rozpočtové závazky jsou přijímány v EUR, ve stejné měně také probíhají certifikace výdajů)
- za zdroje EU (tj. ESF, ERDF a FS; na národní zdroje se automatické zrušení závazku nevztahuje)
- na úrovni OP (rozpočtové závazky ze zdrojů EU se přijímají na OP, pravidlo n+3 / n+2 se tedy vztahuje na alokace jednotlivých OP na daný rok)
- na úrovni fondů (u vícefondových OP, tj. OP Doprava a OP Životní prostředí)
- na úrovni cílů (u více cílových OP, tj. OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, Integrovaný OP a OP Technická pomoc).

Nástroje ke snížení rizika automatického zrušení závazku

V případě hrozby nenaplnění pravidla n+3 / n+2 mohou být za účelem snížení rizika automatického zrušení závazku využity tzv. **předběžné platby** (zálohy). Jedná se o finanční prostředky, které poskytla EK České republiky pro každý OP² na počátku programového období. S ohledem na nastavení programového období MMR-NOK doporučuje ponechat možnost jejich případného využití na rok 2013, tj. rok, kdy dojde k souběhu pravidla n+3 pro alokaci 2010 a pravidla n+2 pro alokaci 2011, tedy kdy jednotlivé OP musí mít certifikovány výdaje ve výši přibližně 65 % celkové alokace OP. Nicméně způsob implementace každého OP, resp. využití předběžných plateb je plně v gesci a odpovědnosti ŘO.

¹ Blíže k naplnění pravidla n+3 v roce 2011 a v roce 2012 viz Měsíční monitorovací zpráva za měsíc prosinec 2011 a 2012.

² Výše předběžných plateb se liší podle typu fondu EU, ze kterého je realizace daného OP spolufinancována: pro SF (tj. ERDF ESF) činí výše předběžné platby 9 % celkové alokace 2007–2013 a pro FS 10,5 % celkové alokace 2007–2013.

Dalším nástrojem, který mohou některé OP využít za účelem splnění pravidla $n+3 / n+2$, je specifický výpočet naplnění tohoto pravidla při realizaci **velkých projektů**. V tomto případě je možné alokaci OP, který implementuje část své alokace prostřednictvím velkých projektů, ponížít o roční rozpočtové závazky těch velkých projektů, které byly předloženy členským státem ke schválení EK a současně splňují požadavky dle čl. 40 Obecného nařízení (čl. 94 Obecného nařízení), a tím snížit limit čerpání v daném roce implementace. Rozpočtové závazky velkých projektů, pomocí kterých došlo k ponížení limitu pro splnění pravidla $n+3 / n+2$, je nutné vyčerpat do tří / dvou let od vydání Rozhodnutí.

Ve snaze předejít automatickému zrušení závazku (zvláště v roce 2013 z výše uvedených důvodů), je nezbytné zaměřit se na hodnocení stavu čerpání jednotlivých OP v delším časovém horizontu. Důležité jsou také informace o predikcích stavu čerpání OP v nejbližších letech a zvláště také vyhodnocení plnění stanovených predikcí.

Pozastavení a obnovení předkládání žádostí o platbu k refundaci Evropské komisi v roce 2013³

V lednu 2013 došlo v důsledku vysoké chybovosti vyplývající z výročních a kontrolních zpráv za rok 2012 k přerušení předkládání žádostí o platbu k refundaci z EK pro několik operačních programů⁴.

V praxi pozastavení předkládání žádostí o platbu znamená, že nedochází k proplácení finančních prostředků z rozpočtu EU na účet PCO, ze kterého jsou převáděny prostředky do kapitol státního rozpočtu, které vydaly prostředky na předfinancování prostředků z rozpočtu EU.

V reakci na realizovaná opatření **bylo v srpnu 2013 obnoveno předkládání žádostí o platbu k refundaci EK** pro ROP Severovýchod a ROP Moravskoslezsko.

U dalších 3 programů zůstává situace nezměněna, tzn. **nadále nedochází k odesílání žádostí o platbu do EK**. Jedná se následující programy:

OP Podnikání a inovace

ROP Střední Morava

Integrovaný OP

Pozastavení odesílání žádostí o platbu do EK přetrvává také u ROP Severozápad, ROP Střední Čechy a OP Praha Adaptabilita. Část programu je pozastavena u OP Lidské zdroje a zaměstnanost.

Obnovení zasílání žádostí o platbu EK a jejich refundace je klíčové z hlediska plnění pravidla $n+3 / n+2$ zejména u těch OP, které se v této oblasti jeví jako problematické.

Stav plnění limitu čerpání v roce 2013 dle výše certifikovaných výdajů

Klíčový z hlediska čerpání bude **rok 2013**, kdy se bude jednat o souběh pravidla $n+3$ pro alokaci roku 2010 a $n+2$ pro alokaci roku 2011 (a 2/6 alokace 2007⁵). **Výše certifikovaných výdajů, resp. žádostí**

³ Stav k 4. 9. 2013.

⁴ Blíže viz Tab. 4.

o platbu zaslaných do EK musí dosáhnout přibližně 65 %⁶ celkové alokace OP na programové období 2007-2013. Tohoto limitu čerpání mohou ŘO dosáhnout také s využitím předběžných plateb, příp. ročních závazků velkých projektů předložených EK ke schválení.

Následuje přehled OP dle způsobu splnění limitu čerpání v roce 2013.

Tab. 1 – Přehled OP dle způsobu plnění limitu čerpání v roce 2013 dle výše certifikovaných výdajů

OP, které aktuálně splňují limit čerpání v roce 2013 bez využití předběžných plateb:	
OP Doprava (ERDF)	
OP, které aktuálně splňují limit čerpání v roce 2013 s využitím předběžných plateb:	
OP Přeshraniční spolupráce Česká republika–Polsko	
OP, které aktuálně splňují limit čerpání v roce 2013 na základě souhrnných žádostí zaúčtovaných PCO s využitím předběžných plateb:	
ROP Severovýchod	ROP Střední Morava
ROP Jihovýchod ¹	ROP Střední Čechy
OP Praha–Adaptabilita	ROP Jihozápad
OP Praha–Konkurenceschopnost	
OP, které aktuálně splňují limit čerpání v roce 2013 s využitím předběžných plateb a současně ročních závazků velkých projektů předložených EK ke schválení:	
OP Doprava (FS)	
OP, které zatím limitu čerpání v roce 2013 nedosahují:	
OP Životní prostředí (ERDF, FS)	OP Podnikání a inovace
OP Lidské zdroje a zaměstnanost (cíl 1, cíl 2)	OP Výzkum a vývoj pro inovace
Integrovaný OP (cíl 1, cíl 2)	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (cíl 1, cíl 2)
OP Technická pomoc (cíl 1, cíl 2)	ROP Severozápad
ROP Moravskoslezsko	

Poznámka:

1 U ROP JV objem předběžných plateb a průběžných žádostí o platbu předložených EK již dosahuje limitu čerpání v roce 2013.

Zdroj: MSC2007 – 4. 9. 2013

⁵ Změna nařízení Rady ES č. 1083/2006. Rozpočtový závazek na rok 2007 byl rovnoměrně rozdělen do šesti následujících let programového období.

⁶ Hranice se dle jednotlivých OP odlišují, pohybují se v intervalu 62,6–69,3 %. Výjimku představuje OP VK, u kterého hranice dosahuje 83,8 % pro cíl 2, důvodem je změna výše celkové alokace OP po realokaci prostředků v roce 2012.

MMR-NOK pravidelně sleduje a vyhodnocuje vývoj stavu čerpání finančních prostředků SF / FS ve vztahu k pravidlu $n+3 / n+2$, operativně také reaguje na vzniklé problematické okolnosti v implementaci NSRR a jednotlivých OP. Za účelem předejít automatickému zrušení závazku a vypořádání se s bariérami čerpání SF / FS MMR-NOK realizuje ve spolupráci s dalšími subjekty implementační struktury řadu **koordinačních aktivit**.

Podrobnější informace o stavu čerpání všech výše hodnocených OP dle fondů a cílů nabízí tabulka č. 2 a graf č. 1.

Jednou z těchto aktivit je i pravidelné vyhodnocování finančních plánů čerpání (tzv. predikcí). Predikce souhrnných žádostí (viz tabulka č. 1 – sloupec e, f) jsou od začátku roku 2013 v průměru plněny na 73,1 %, přesto ale v mnoha případech nedostačují k plnění pravidla $n+3 / n+2$. Predikce v roce 2013 v relativním vyjádření nejlépe plní z tematických operačních programů OP Doprava a OP Praha–Adaptabilita. Na opačném konci pomyslného žebříčku se pohybuje Integrovaný OP, OP Praha–Konkurenceschopnost a OP Životní prostředí. V případě regionálních operačních programů dosahuje nejvyšší úspěšnosti při plnění predikcí ROP Jihovýchod, naopak největší rezervy má ROP Střední Morava.

Tab. 2 – Stav čerpání finančních prostředků jednotlivých OP (příspěvek Společenství, EUR)

OP	Fond	Cíl	Alokace podpory z fondů EU 2007–2013 ²	Prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO		Certifikované výdaje předložené EK (včetně vrátek; bez předběžných plateb)		Předběžné platby z EK ¹		Plnění predikcí souhrnných žádostí v roce 2013	Plnění predikcí v %	Rozdíl mezi predikcí souhrnných žádostí predikovaných řídicím orgánem a skutečností
				od počátku období		od počátku období						
			mil. EUR	mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%	ANO / NE	%	mil. EUR
			a	b	b/a	c	c/a	d	d/a	e	f	g
OP D	ERDF	1	1 217,9	1 059,1	87,0	938,7	77,1	105,3	9,0	NE	96,5	-9,8
	FS		4 603,6	2 572,9	55,9	1 757,8	38,2	483,4	10,5	ANO	101,3	14,3
OP ŽP	ERDF	1	702,5	241,6	34,4	186,5	26,6	63,2	9,0	NE	59,7	-23,6
	FS		4 215,4	1 494,7	35,5	1 036,9	24,6	442,6	10,5	NE	70,9	-113,3
OP PI	ERDF	1	3 120,7	1 467,4	47,0	1 002,2	32,1	273,7	9,0	NE	69,3	-115,5
OP LZZ	ESF	1	1 877,3	870,2	46,4	724,7	38,6	163,1	9,0	NE	85,5	-26,2
		2	23,9	8,7	36,5	6,3	26,2	2,3	9,0	NE	64,0	-0,8
OP VaVpl	ERDF	1	2 070,7	511,8	24,7	399,9	19,3	186,4	9,0	NE	88,6	-29,8
IOP	ERDF	1	1 591,4	564,4	35,5	405,9	25,5	139,8	9,0	NE	43,3	-128,2
		2	29,4	9,1	31,1	7,4	25,1	2,6	9,0	NE	19,1	-5,0
OP VK	ESF	1	1 759,7	736,4	41,8	547,1	31,1	163,1	9,0	NE	89,8	-30,0
		2	12,1	5,5	45,3	4,4	36,7	1,5	9,0	NE	74,6	-0,3
OP TP	ERDF	1	191,8	66,3	34,6	57,4	29,9	21,9	9,0	NE	91,8	-0,7
		2	3,1	1,1	34,6	0,9	29,9	0,4	9,0	NE	91,5	-0,01
ROP SZ	ERDF	1	762,8	359,9	47,2	174,3 ³	22,9	67,1	9,0	- ⁶	-	-
ROP MS	ERDF	1	732,3	401,4	54,8	283,9 ⁴	38,8	64,4	9,0	NE	65,0	-40,5
ROP JV	ERDF	1	720,4	442,1	61,4	380,5	52,8	63,4	9,0	NE	74,2	-14,3
ROP SM	ERDF	1	672,2	394,7	58,7	327,9	48,8	59,2	9,0	NE	62,7	-17,1
ROP SV	ERDF	1	671,3	454,9	67,8	280,1 ⁵	41,7	59,1	9,0	NE	70,4	-16,4
ROP JZ	ERDF	1	633,7	363,2	57,3	331,5	52,3	55,8	9,0	NE	68,5	-30,3
ROP SČ	ERDF	1	571,7	330,3	57,8	179,3	31,4	50,3	9,0	NE	71,3	-17,6
OP PK	ERDF	2	241,2	138,0	57,2	100,2	41,5	21,1	9,0	NE	56,4	-22,6
OP PA	ESF	2	114,8	63,8	55,6	52,4	45,7	9,8	9,0	NE	94,7	-0,4
OP PS ČR-PL	ERDF	3	219,5	151,5	69,0	140,7	64,1	19,8	9,0	-	-	-

Poznámka:

1 Výše předběžné platby odpovídá procentu celkové alokace OP před revizemi OP na konci roku 2011.

2 Výše alokace podpory byla upravena po 2. realokaci u OP VK, OP LZZ a OP PA v roce 2013.

3 U ROP SZ došlo v průběhu měsíce srpna 2013 k ponížení „Certifikovaných výdajů předložených EK“ o 3,0 mil. EUR z důvodu odložení dříve certifikovaných položek kvůli řešení nesrovnalosti z auditu EK.

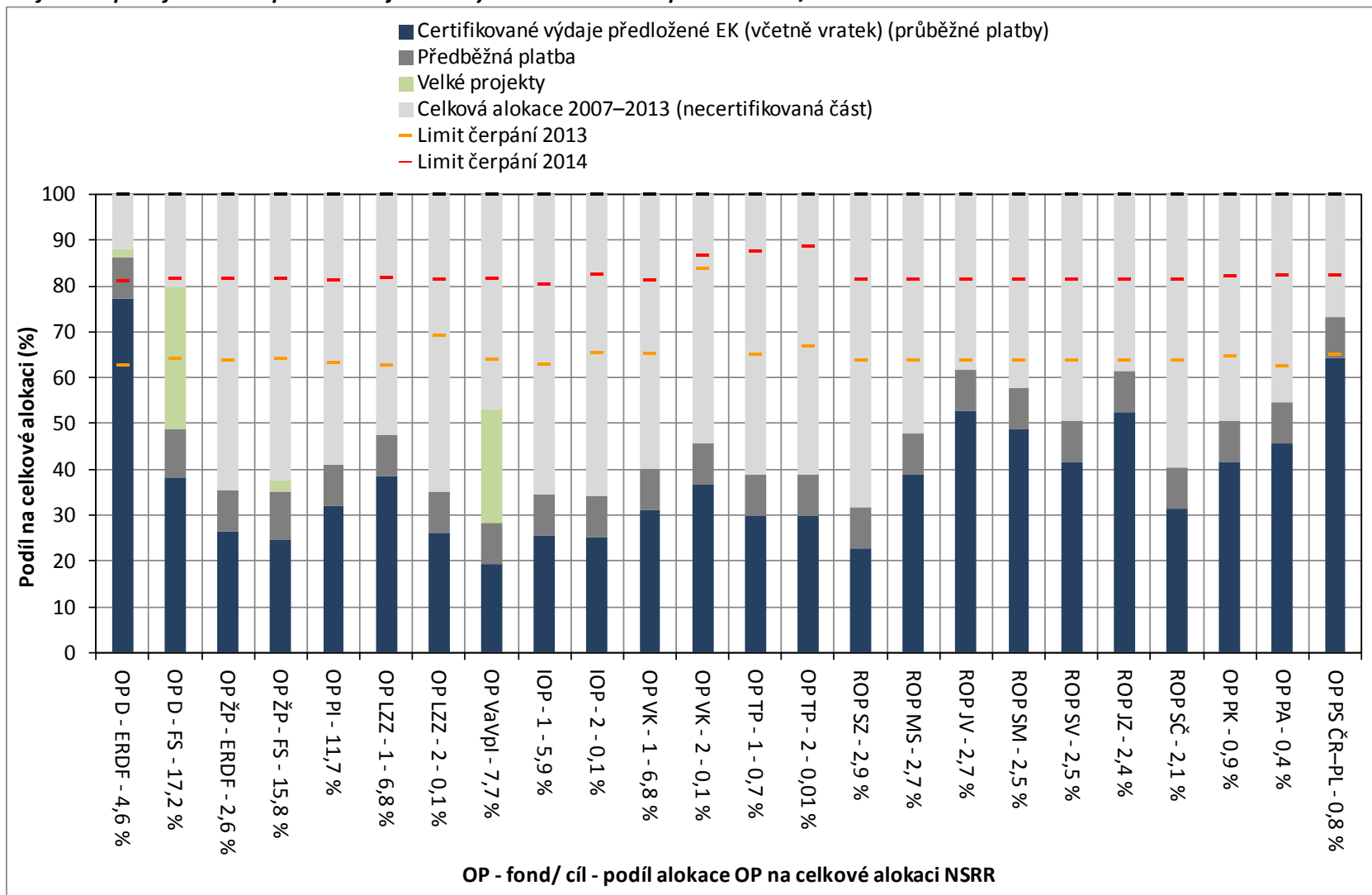
4 U ROP SM došlo v průběhu měsíce srpna 2013 k ponížení „Certifikovaných výdajů předložených EK“ o 8,7 mil. EUR z důvodu odložení dříve certifikovaných položek kvůli řešení nesrovnalosti z auditu DG Regio.

5 U ROP SV došlo v průběhu měsíce srpna 2013 k ponížení „Certifikovaných výdajů předložených EK“ o 10,4 mil. EUR z důvodu odložení dříve certifikovaných položek kvůli řešení nesrovnalosti z Výroční a kontrolní zprávy.

6 ROP SZ vzhledem k pozastaveným procesům plánuje začít předkládat souhrnné žádosti na PCO v tomto roce až od září 2013.

Zdroj: MSC2007 – 4. 9. 2013

Graf 1 - Čerpání finančních prostředků jednotlivých OP ve vztahu k pravidlu $n+3 / n+2$

Zdroj: MSC2007 – 4. 9. 2013

Pozastavení certifikace

Pozastavení procesu certifikace je jedním z faktorů, který může ovlivnit plnění pravidla $n+3 / n+2$. O pozastavení procesu certifikace rozhoduje PCO na základě podezření na nesrovnalost v procesu administrace projektů a implementace OP.

Jedná se o administrativní proces, který je součástí kontrolního mechanismu, zajišťující transparentní čerpání ze SF / FS. Certifikace je pozastavena do doby přešetření podezření na nesrovnalost a sjednání nápravy.

Aktuálně je proces certifikace pozastaven ze strany PCO u ROP Severozápad, ROP Střední Čechy, Integrovaný OP, ROP Moravskoslezsko, OP Podnikání a inovace a OP Praha–Adaptabilita.

Tab. 3 – Přehled aktuálně pozastaveného procesu certifikace dle jednotlivých OP ze strany PCO

OP	Řídící orgán OP	Datum pozastavení certifikace	Datum obnovení certifikace
ROP Severozápad	RR Severozápad	25. 3. 2011	
ROP Střední Čechy	RR Střední Čechy	22. 5. 2012	
ROP Střední Morava	RR Střední Morava	16. 1. 2013	
Integrovaný OP	Ministerstvo pro místní rozvoj	16. 1. 2013	
OP Podnikání a inovace	Ministerstvo průmyslu a obchodu	17. 1. 2013	
OP Praha–Adaptabilita	Magistrát hlavního města Prahy	4. 4. 2013	

Zdroj: PCO – 4. 9. 2013

Doposud byl proces certifikace pozastaven a následně obnoven u OP, které jsou uvedeny v tabulce č. 4.

Tab. 4 – Přehled OP, u kterých v minulosti došlo k pozastavení procesu certifikace ze strany PCO

OP	Řídící orgán OP	Datum pozastavení certifikace	Datum obnovení certifikace
ROP Jihozápad	RR Jihozápad	12. 1. 2010	8. 9. 2011 ³
OP Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí	22. 12. 2010	3. 10. 2011 ²
OP Výzkum a vývoj pro inovace	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	22. 12. 2010	15. 4. 2011 ¹
OP Podnikání a inovace	Ministerstvo průmyslu a obchodu	21. 3. 2011	6. 10. 2011 ⁴
OP Podnikání a inovace	Ministerstvo průmyslu a obchodu	14. 3. 2012	23. 4. 2012
OP Výzkum a vývoj pro inovace	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	14. 3. 2012	23. 4. 2012
Integrovaný OP	Ministerstvo pro místní rozvoj	14. 3. 2012	23. 4. 2012 ⁵
OP Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Moravskoslezsko	RR Moravskoslezsko	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Jihovýchod	RR Jihovýchod	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Střední Morava	RR Střední Morava	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Severovýchod	RR Severovýchod	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Jihozápad	RR Jihozápad	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Střední Čechy	RR Střední Čechy	14. 3. 2012	23. 4. 2012
OP Doprava	Ministerstvo dopravy	14. 3. 2012	15. 10. 2012
OP Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí	14. 3. 2012	15. 10. 2012
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	12. 1. 2012	22. 11. 2012
ROP Jihozápad	RR Jihozápad	16. 1. 2013	29. 4. 2013
ROP Severovýchod	RR Severovýchod	16. 1. 2013	19. 8. 2013
ROP Moravskoslezsko	RR Moravskoslezsko	17. 1. 2013	27. 8. 2013

Poznámka:

1 Po obnovení certifikace v dubnu 2011 již tato byla dokončena a žádost o platbu byla do EK odeslána dne 3. 6. 2011.

2 Dokončení této certifikace bylo podmíněno obdržáním dopisu EK o obnovení plateb pro tento program. Vzhledem k březnovému pozastavení odesílání žádostí do EK u programů financovaných z ERDF a FS již k odeslání této žádosti nedošlo.

3 Obnovená certifikace v září 2011 byla dokončena a žádost o platbu byla do EK odeslána dne 2. 12. 2011.

4 Obnovená certifikace v říjnu 2011 byla dokončena a žádost o platbu byla do EK odeslána dne 22. 11. 2011.

5 U IOP došlo v průběhu října 2012 k obnovení proplácení ze strany EK a žádost o platbu do EK byla odeslána dne 30. 10. 2012.

Zdroj: PCO – 4. 9. 2013

